

de Kinderombudsman.

wij laten van je horen

DE KINDEROMBUDSMAN PRESENTEERT EERSTE NEDERLANDSE KINDERRECHTENMONITOR: GROTE ZORGEN OVER HALF MILJOEN KINDEREN

De eerste Nederlandse Kinderrechtenmonitor laat zien hoe het gaat met kinderen die in Nederland opgroeien. Middels deze monitor wordt gemeten of en hoe kinderrechten, zoals vastgelegd in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind, in Nederland worden nageleefd. Daarbij is aandacht voor zowel positieve als negatieve ontwikkelingen en resultaten. Uit de Kinderrechtenmonitor 2012 blijkt dat Kinderombudsman Marc Dullaert zich grote zorgen maakt over ongeveer een half miljoen kinderen, bijvoorbeeld omdat ze te maken hebben met kindermishandeling of armoede. Ook pleit hij onder meer voor het verplicht stellen van een jongeren- en kindeffectrapportage bij wetsvoorstellen die invloed hebben op kinderen en jongeren.

De voortaan jaarlijks uit te brengen Kinderrechtenmonitor is in opdracht van de Kinderombudsman opgesteld door de Universiteit Leiden en het Sociaal en Cultureel Planbureau. Vandaag heeft Marc Dullaert de eerste Kinderrechtenmonitor gepresenteerd in Den Haag.

Nederland scoort op tal van internationale lijstjes positief: Nederlandse kinderen zijn gemiddeld genomen gelukkig en leven in welvaart. Een dergelijk beeld komt bijvoorbeeld ook naar voren uit de WHO onderzoek Health Behaviour in School-aged Children dat recent is verschenen. Uit de Kinderrechtenmonitor blijkt dat ongeveer 85% van de kinderen zonder grote problemen opgroeit. Anderzijds heeft de Kinderombudsman bij een aantal groepen (kwetsbare) kinderen zorgen over de (dreiging van) schendingen van kinderrechten. Het gaat hierbij om de positie van kinderen die worden mishandeld; minderjarige vreemdelingen; kinderen met een beperking en hun recht op ondersteuning bij het volgen van onderwijs; kinderen die in armoede leven en kinderen die in aanraking komen met politie en justitie.

In de Kinderrechtenmonitor worden talrijke Nederlandse onderzoeken op een rij gezet waarin de naleving van kinderrechten direct dan wel indirect aan de orde komt. Met elkaar levert dat een beeld op over de naleving van de bepalingen uit het Kinderrechtenverdrag. Aan de hand van de volgende zes domeinen (zie ook bijlage) worden conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan:

- 1) gezinssituatie en alternatieve zorg
- 2) bescherming tegen exploitatie en geweld
- 3) vrijheidsbeneming en jeugdstrafrecht
- 4) toereikende levensstandaard
- 5) onderwijs
- 6) minderjarige vreemdelingen

Kinderen in Nederland verdienen een zorgvuldige bewaking van hun rechten. De Nederlandse overheid moet zich als verdragsstaat bij het Kinderrechtenverdrag tot het uiterste inspannen om de naleving van kinderrechten uit het verdrag te garanderen voor elk kind in Nederland.

De Kinderombudsman beseft dat het tijd vergt om de hardnekkige problemen structureel aan te pakken. Kleine interventies kunnen daarnaast al veel resultaat opleveren. Het zit hem daarbij niet altijd in geld, maar vaak ook in houding, aandacht of verbeterde samenwerking. Uiteindelijk zijn kinderen onze toekomst en hebben zij recht op een maximale inspanning van volwassenen om hun rechten te beschermen.

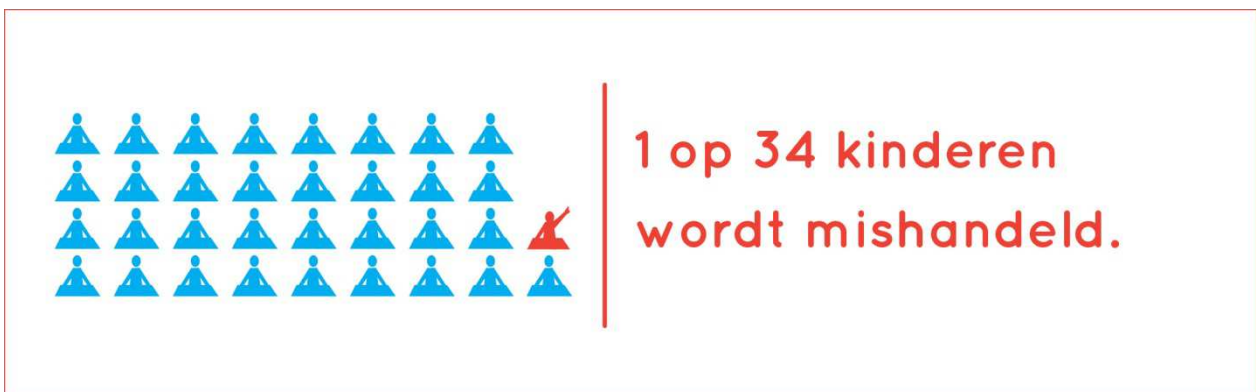
Voor de naleving van kinderrechten is het van belang dat er telkens weer aandacht is voor de vraag hoe kinderrechten bij de ontwikkeling van wetgeving en beleid een rol hebben gespeeld. Het verplicht stellen van een jongeren- en kindeffectrapportage bij wetsvoorstellen die invloed hebben op kinderen en jongeren kan daarbij helpen. Verder pleit de Kinderombudsman voor een jaarlijkse rapportage van het Kabinet aan de Tweede Kamer over de implementatie van kinderrechten in wetgeving, beleid en uitvoering.

Jaarverslag 2011

Gelijktijdig met de Kinderrechtenmonitor is vandaag ook het Jaarverslag van de Kinderombudsman gepresenteerd. In dit jaarverslag wordt aan de hand van de thema's die ook in de Kinderrechtenmonitor staan verantwoording afgelegd.

De vijf belangrijkste zorgen van de Kinderombudsman die politieke prioriteit nodig hebben zijn:

1. Zorg voor meer preventie en betere behandeling van kindermishandeling

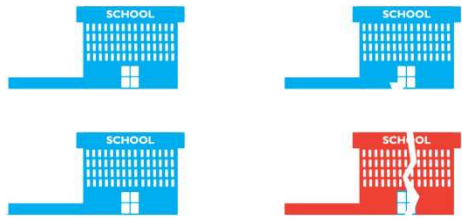
De Kinderombudsman: *"In gemiddeld elke schoolklas zit een kind dat mishandeld wordt. De overheid, maar ook de samenleving als geheel, heeft als taak kinderen te beschermen. Het taboe om elkaar hier op aan te spreken moet er af".*

2. Respecteer de rechten van minderjarige vreemdelingen, bijvoorbeeld het recht om bij hun ouders op te groeien en het recht op een zo goed mogelijke gezondheid en ontwikkeling

De Kinderombudsman: *"Niet elk kind dat naar Nederland toekomt kan hier blijven, maar elk kind heeft er wel recht op dat er zorgvuldig naar zijn situatie wordt gekeken en dat zijn belang wordt meegewogen in de beslissing".*

3. Zorg dat kinderen met een beperking voldoende ondersteuning houden bij het volgen van onderwijs, ook in tijden van bezuinigingen

1 op 4 scholen voor het speciaal (basis en voortgezet) onderwijs scoort (zeer) zwak.

De Kinderombudsman: "Voldoende ondersteuning op school voor kinderen met een beperking is cruciaal om hun toegang tot het onderwijs te kunnen garanderen"

4. Beperk de (stijgende) hoge aantallen van kinderen in armoede

1 op de 10 kinderen groeit op in armoede.

De Kinderombudsman: "Nu al 327.000 kinderen groeien op in armoede. Dat is onbegrijpelijk in een rijk land als Nederland. Bij het nadenken over bezuinigingen moeten de effecten daarvan op kinderen in ogenschouw worden genomen".

5. Respecteer de rechten van minderjarigen die in aanraking komen met justitie en politie

$$\begin{array}{r} 16 \\ +17 \\ \hline ?18 \end{array}$$

Nederland handelt in strijd met het Kinderrechtenverdrag door 16- en 17 jarigen onder het volwassenstrafrecht te berechten.

De Kinderombudsman: "Een harde aanpak van jeugdcriminaliteit is gerechtvaardigd, maar je moet wel datgene doen wat helpt, ook op de lange termijn".

BIJLAGE: DE BELANGRIJKSTE AANBEVELINGEN PER DOMEIN

Domein 1 Gezinssituatie en alternatieve zorg:

- 1) Uit huis geplaatste kinderen: zorg voor voldoende beschikbare opvang en voldoende aandacht voor het uitgangspunt dat plaatsing in een pleeggezin de voorkeur verdient;
- 2) Onder toezicht gestelde kinderen: zorg voor hun recht op effectieve participatie in procedures met (juridische) ondersteuning;
- 3) Zorg voor vermindering van wachtlijsten en bescherming van kinderen die moeten wachten op geïndiceerde zorg (bv. bij ernstige opvoedingsproblemen).

Domein 2 Bescherming tegen exploitatie en geweld:

- 4) Preventie en signalering van kindermishandeling: zorg voor inzet van empirisch onderbouwde preventieprogramma's, gebruik meldcodes en deskundigheidsbevordering van professionals;
- 5) Zorg voor adequate behandeling van minderjarige slachtoffers van kindermishandeling;
- 6) Bescherming van minderjarigen over wie een melding is gedaan bij het AMK: bewaak de veiligheid van het kind tijdens de procedure (het onderzoek).

Domein 3 Vrijheidsbeneming en jeugdstrafrecht:

- 7) Geen toepassing van het volwassenenstrafrecht op minderjarigen (en geen voorbehoud bij art. 37 c IVRK);
- 8) Stimuleer bij vrijheidsbeneming in de voorfase strafproces alternatieven (bv huisarrest of nachtdetentie);
- 9) Verander het beleid ten aanzien van de registratie van jongeren en de weigering afgifte VOG aan minderjarige wetsovertreders (voorkom onnodige stigmatisering).

Domein 4 Toereikende levensstandaard:

- 10) Zorg voor meer inzicht in de toegang van gehandicapte kinderen tot voorzieningen en de wijze waarop met hun rechten en belangen in de kabinetsplannen rekening wordt gehouden;
- 11) In Nederland leven te veel kinderen in armoede. Ga deze groep kinderen die leven in armoede, en kinderen die net tegen de armoede aanleunen, goed volgen en voorkom verder afglijden;
- 12) Zet meer in op het voorkomen van zwerven en verbeteren van de positie van zwerfjongeren.

Domein 5 Onderwijs:

- 13) Waarborg de toegang tot onderwijs voor kinderen die momenteel op basis van een cluster 3 of 4 indicatie of een rugzakje extra zorg ontvangen bij het volgen van onderwijs. Aandacht moet worden besteed aan de wijze waarop deze kinderen in het reguliere onderwijs worden opgevangen;
- 14) Heb aandacht voor het recht op onderwijs voor kinderen in gesloten setting (justitiële inrichtingen en accommodaties voor gesloten jeugdzorg). De kwaliteit van het onderwijs staat in dit kader onder druk en de situatie dient de komende jaren regelmatig geïnspecteerd te worden;
- 15) Besteed meer aandacht aan het recht op onderwijs voor thuiszitters, waarbij specifiek aandacht wordt gevraagd voor de kinderen die geen hulp vanuit school ontvangen en kinderen die thuis wachten op een plek in het speciaal onderwijs.

Domein 6 Minderjarige vreemdelingen:

- 16) Vind op korte termijn een structurele oplossing voor de grote groep kinderen die al langdurig in Nederland is, maar nog geen duidelijkheid heeft over de toekomst en zorg dat de belangen van kinderen in vreemdelingenprocedures in de toekomst beter en transparanter meegewogen worden;
- 17) Versnel de vergunningsaanvragen van nareizende kinderen met het oog op gezinshereniging en beoordeel deze aanvragen met welwillendheid en menselijkheid;
- 18) Verbeter de opvang, de voorzieningen en de toegang tot het onderwijs van minderjarige vreemdelingen in gezinslocaties.

*****

Meer informatie:

Rogier Oet, projectleider bij de Kinderombudsman, 06 11351337 of rogier.oet@dekinderombudsman.nl

De Kinderrechtenmonitor 2012 en het Jaarverslag 2011 staan op www.dekinderombudsman.nl